Afdeling hygiëne en infectiepreventie

MRSA-bacterie? Voorkomen is beter…

- ***Bent u de afgelopen 2 maanden in een buitenlands ziekenhuis opgenomen of behandeld geweest?***
- ***Hebt u beroepsmatig contact met varkens of vleeskalveren of bent u woonachtig op een dergelijk bedrijf?***

Wat is MRSA

MRSA staat voor Methicilline Resistente *Staphylococcus Aureus*. Een *Staphylococcus aureus* is een bacterie die bij veel gezonde personen op de huid en slijmvliezen (neus) voorkomt. Soms kan deze bacterie het lichaam binnendringen en een infectie veroorzaken. Meestal is zo'n infectie onschuldig zoals bijvoorbeeld puistjes, kleine wondjes of huidbeschadigingen. In een enkel geval kan deze ook zeer ernstig zijn, zoals bij bloedvergiftiging of longontsteking. Infecties die veroorzaakt worden door de *Staphylococcus aureus* kunnen het beste met Flucoxacilline of een vergelijkbaar antibioticum behandeld worden.
MRSA's zijn Stahphylococcus aureus bacteriën die ongevoelig zijn geworden (resistent) voor de gebruikelijke antibiotica. Gevolg is dat de gebruikelijke antibioticumtherapie niet werkt en "zwaardere" middelen moeten worden ingezet.
MRSA-dragerschap wil zeggen dat de MRSA-bacterie wel aanwezig is op de huid of slijmvliezen, maar op zichzelf geen ziekteverschijnselen geeft.
Wanneer de afweer van een persoon verminderd is, kan MRSA aanleiding geven tot infecties.
Omdat patiënten met een (ernstige) infectie met MRSA minder goed behandeld kunnen worden, is het belangrijk om deze bacteriën uit het ziekenhuis te weren. MRSA is dus vooral een risico voor patiënten die in het ziekenhuis liggen. In Nederlandse ziekenhuizen word daarom een actief beleid gevoerd om verspreiding van MRSA te voorkomen, danwel dragerschap uit te roeien.

Hoe verspreid MRSA zich

Omdat stafylokokken op huid en slijmvliezen leven, liften ze mee op de huidschilfers en microdruppels die een mens (of dier) gedurende de dag verstrooid. Daarnaast kunnen ze geruime tijd buiten het lichaam, bijvoorbeeld in stof, overleven.

Verspreiding gebeurt dan ook via stof, druppels of direct contact.

Waar vinden we MRSA

Buitenland
Door overmatig gebruik van antibiotica in andere landen komt MRSA veel vaker voor in het buitenland dan in Nederland. Dit geldt zeker voor buitenlandse zorginstellingen. MRSA kan dan ook eenvoudig ‘meeliften’ op patiënten die in een buitenlands ziekenhuis hebben gelegen of behandeld zijn.

Vee
Als gevolg van de intensieve veeteelt, waarbij vaak antibiotica als groeibevorderaar aan het voedsel wordt toegevoegd, blijken varkens en mestkalveren vaak besmet te zijn met MRSA. Aangetoond is dat nauw contact met deze dieren kan leiden tot overdracht van MRSA naar de mens. Uit onderzoek is gebleken dat circa 25% van de varkenshouders en circa 17% van de mestkalverhouders drager is van MRSA.
Als een varkenshouder of mestkalverhouder, die besmet is met MRSA, in het ziekenhuis wordt opgenomen, kan MRSA ‘meeliften’ naar het ziekenhuis. Dit is een ongewenste situatie, want daarbij lopen andere patiënten het risico ook besmet te raken.

MRSA onderzoek

Om te weten of u wel (MRSA positief) of geen (MRSA negatief) MRSA bacterie bij u draagt, wordt er met een wattendrager een uitstrijk gemaakt van de binnenzijde van de neusgaten, de keel en het perineum / anus. Hebt u wonden of andere huidaandoeningen? Dan wordt hiervan ook een uitstrijk gemaakt.
Als u in het ziekenhuis opgenomen bent of gaat worden

(binnen 2 dagen) zal het laboratorium een zogenaamde “sneltest” doen. De uitslag is dan binnen enkele uren bekend. Is er meer tijd of wordt u sowieso niet opgenomen dat wordt er een MRSA kweek ingezet. De uitslag van dit onderzoek is na ongeveer 2 – 4 dagen bekend.

Opname van een patiënt met MRSA of verdenking MRSA

De belangrijkste maatregel die binnen de Nederlandse ziekenhuizen genomen wordt om de mogelijke verspreiding van MRSA van patiënt naar patiënt te voorkomen is het verplegen van de patiënt in een eenpersoonskamer met speciale voorzorgsmaatregelen. Dit noemen we strikte isolatie verpleging.

U wordt in een isolatiekamer, met sluis, opgenomen en de deur moet gesloten blijven. Bij deze vorm van strikte isolatie zijn de volgende regels van toepassing:

- U mag de kamer niet verlaten of alléén na overleg met de verpleegkundige en met speciale voorzorgen.
- Het ziekenhuispersoneel zal bij verzorging, onderzoek en/of behandeling beschermingsmiddelen dragen: *handschoen-en, mondneusmasker, muts en extra schort.*
- Het wasgoed en afval worden in afgesloten zakken afgevoerd.
- Uw bezoek dient zich te melden bij de verpleegkundige en krijgt instructies ten aanzien van het gebruik van handschoenen, mondneusmasker, muts en schort.
- Bij het verlaten van de kamer moeten de bezoekers, na het uittrekken van de handschoenen, de handen goed inwrijven (desinfecteren) met handenalcohol.
- Het bezoek dient hierna meteen het ziekenhuis te verlaten en géén andere patiënten meer te bezoeken.

Uitslag

Als de uitslagen negatief zijn, **oftewel géén MRSA aangetoond**, dan worden de isolatiemaatregelen onmiddellijk opgeheven.
Waneer de uitslagen positief zijn, **oftewel MRSA aangetoond**, dan kan de isolatie niet worden beëindigd. Als het medisch verantwoord is kunt u wel met ontslag naar huis. Eventueel kan de behandelend arts een dragerschapsbehandeling instellen die gericht is op desinfectie van de huid en de neus. Deze dragerschapsbehandeling heeft geen invloed op uw behandeling of de verblijfsduur in het ziekenhuis. Deze dragerschapsbehandeling kan tijdens de opname in het ziekenhuis plaatsvinden; u blijft dan in strikte isolatie. De behandeling kan ook gewoon thuis uitgevoerd worden.

Dragerschapsbehandeling

Ook al is MRSA resistent tegen veel antibiotica en zijn infecties moeilijk te bestrijden, dragerschap kan redelijk eenvoudig worden behandeld.
In veel gevallen zal wassen met een desinfecterende zeep en een speciale neuszalf voldoende resultaat opleveren.

Medewerking

De informatie in deze folder is opgesteld aan de hand van de richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie (WIP), die onderschreven worden door de Inspecteur van de Volksgezondheid.
Graag rekenen wij op uw medewerking.

Wij wensen u een goed verblijf in ons ziekenhuis en een voorspoedig herstel toe.

Vragen

Bij vragen kunt u contact opnemen met de afdeling hygiëne en infectiepreventie.

Dhr. H. Hamers of dhr. E. Musters,
adviseurs infectiepreventie,
Telefoonnummer: 0164-278843.

december 2011